

Rapport C 1993:54

Ärende L-03/93

<i>Luftfartyg: registrering och typ</i>	SE-GTN, Morane Saulnier Ralye 180T
<i>Tid</i>	1993-01-10, kl.11.06
<i>Plats</i>	Söderhamn/Mohed flygplats, X län (pos 6118N 1651E)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Vind 280□/15 knop, CAVOK, temp -5□
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	1
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Övriga skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	43 år, A
<i>Förarens totala flygtid</i>	1 764 timmar, varav på typen 221 timmar

Föraren startade från Gävle/Sandvikens flygplats och landade efter 35 minuters flygning på Söderhamn/Moheds flygplats. Han visste att det var halt på manöverområdet. Han landade på bana 30 utan problem. Han började i låg taxningsfart och med motorn gående på tomgång svänga åt höger in på taxibanan som går 90□ tvärs banan. Han märkte då att flygplanet inte gick att styra på grund av att taxibanan var isbelagd. Han drog på gas för att propellerströmmen skulle påverka sidorodret så att han därigenom skulle få någon möjlighet att kontrollera flygplanets färdriktning. Försöket misslyckades emellertid och planet gled mot en hårdfrusen plogad snökant varvid vänster huvudställsben och nosstället bröts av samt vänster vinge, propellern och framkroppens undersida skadades.

Noshjulet på den aktuella flygplantypen är inte kopplat till sidoroderpedalerna. Flygplanet styrs vid körning på marken genom bromsning av huvudhjul. Detta arrangemang medför att precisionen vid taxning på ishalt underlag är praktiskt taget obefintlig.

I föreliggande fall var bromsverkan dålig. Under högersvängen mot taxibanan ökade effekten av sidvinden från vänster mot fenan. Detta medförde att den 90-gradiga kursändring åt höger som krävdes för att följa taxibanan inte kunde åstadkommas därför att friktionen mot höger huvudställshjul som föraren bromsade var för liten för att övervinna sidvindens motsatta effekt.

Haveriet hade undvikits om föraren hade stoppat motorn på banan och dragit in flygplanet för hand på taxibanan alternativt om han hade fortsatt rakt ut på fältet och anslutit på en taxibana längre fram på fältet.